

MRF 2023.157

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 23. maj 2023, j.nr. 22/00492 og 22/00493

Ikke medhold i klage over screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at fredning af Tempelkrog Nord ved Natura 2000-område ikke krævede miljøvurdering, da der bl.a. ikke var grundlag for at antage, at jagtforbud ville føre til ophobning af nærringsstoffer i Natura 2000-område i et sådant omfang, at det kunne anses som væsentligt.

Fredningsnævnet Østsjælland traf den 22. november 2021 screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at der ikke skulle gennemføres miljøvurdering efter miljøvurderingsloven af forslag til fredning af Tempelkrog Nord i Hølbæk Kommune og Lejre Kommune, da nævnet vurderede, at fredningsforslaget ikke ville få væsentlig indvirkning på miljøet og i overvejende grad var positivt for miljøet. Fredningsforslaget omfattede et samlet areal på ca. 77 ha ud mod Isefjord, som efter et vådområdeprojekt i 2017 udgjorde en stor, fladvandet sø på grænsen mellem de to kommuner. Området lå nær og overlappede for så vidt angik 0,5 ha med et Natura 2000-område bestående af to habitatområder, hvor udpegningsgrundlaget bl.a. omfattede flere naturtyper samt arten stor vandsalamander. Formålet med fredningen var bl.a. at bevare og forbedre de biologiske værdier, der knyttede sig til søen, vandløb og naturarealer i området, herunder især det rige fugleliv. Fredningsforslaget indeholdt et forbud mod jagt. Hverken det nærliggende Natura 2000-område eller fredningsområdet omfattede et fuglebeskyttelsesområde, men fredningsnævnet vurderede, at fuglelivet med fredningen ville være bedre beskyttet, og at fredningen direkte eller indirekte ville understøtte udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Screeningsafgørelsen blev påklaget af to lodsejere, der begge ejede en del af det foreslåede fredningsområde, og som anførte, at screeningen hvilede på et utilstrækkeligt grundlag,

hvorfor der måtte tilvejebringes yderligere dokumentation for, at en fredning ikke ville have væsentlig indvirkning på lokaliteten. Klagerne henviste bl.a. til, at der ikke var sket en vurdering af, om et jagtforbud af ænder og gæs ville føre til en ophobning af nærringsstoffer i området, og at der skulle udarbejdes en væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivets art. 6(3). Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) fandt ud fra en samlet vurdering, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets screeningsafgørelse. Nævnet bemærkede indledningsvis, at fredningsforslaget havde til formål at bevare og forbedre de biologiske værdier, der knyttede sig til sø, vandløb og naturarealer, herunder særligt det rige fugleliv, og at forslaget i øvrigt ville medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus i det nærliggende Natura 2000-område. Nævnet lagde bl.a. vægt på, at området lå i samt i nærheden af Natura 2000-området, og at screeningsafgørelsen indeholdt en vurdering af, hvorvidt forslaget ville kunne have væsentlig påvirkning på Natura 2000-området. Derudover lagde nævnet også vægt på, at der ikke var grundlag for at antage, at den eventuelle tilførsel af nærringsstoffer, som jagtforbuddet ville medføre, ville være af en størrelse, der kunne anses for væsentlig, idet nærringsstofferne ikke kunne antages at ville ophobe sig i området. Nævnet kunne dermed ikke give medhold i klagerne over fredningsnævnets screeningsafgørelse.

Kommentar: Afgørelsen illustrerer på sin egen måde det tilbagevendende problem, at der i habitatbekendtgørelsen fortsat mangler en bestemmelse om, at fredningskendelser er omfattet af bekendtgørelsens § 6 om væsentlighedsvurdering henholdsvis konsekvensvurdering af fredningens påvirkning af Natura 2000-områder. Det er efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets begrundelse ikke muligt at vurdere, om dette kunne have betydning i denne konkrete sag, men det kan bemærkes, at den omstændighed, at det med fredningen gennemførte jagtforbud er til gavn for bestemte fuglearter, ikke i sig selv udelukker, at jagtforbuddet kan have væsentlig skadelig virkning på andre arter eller naturtyper i Natura 2000-området. Se også **MRF 2023.92 Mfk**, hvor klagenævnet af egen drift og på grundlag af den direkte virkning af habitatdirektivets art. 6(3) efterprøvede, om et fredningsforslag krævede udarbejdelse af væsentlighedsvurdering. I denne sag var det dog fredningsforslaget og ikke screeningsafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 10, som var påklaget.

Ikke medhold i klager over afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for forslag om fredning af Tempelkrog Nord i Holbæk Kommune og Lejre Kommune

22/00492, 22/00493

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10, jf. § 48, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet giver ikke medhold i klager over Fredningsnævnet Østsjællands afgørelse af 22. november 2021, om at forslag til fredning af Tempelkrog Nord i Holbæk Kommune og Lejre Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 14. og 19. december 2021 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af en gruppe lodsejere (klager 1) og en lodsejer (klager 2), der alle ejer en del af det område fredningsforslaget omfatter. Begge klager er repræsenteret ved samme advokat, og klagerne er enslydende.

Klagerne har anført, at

- sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst, og
- vurderingen af påvirkningen af et nærliggende Natura 2000område efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, er mangelfuld.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 1. marts 2022 meddelt afslag på klagernes anmodning om at tillægge klagen opsættende virkning.

Klagerne har også klaget over Fredningsnævnet for Østsjællands afgørelse af 3. juni 2022 om fredning af Tempelkrog Nord[4]. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil træffe særskilt afgørelse herom.

2. Sagens oplysninger

2.1 Området, natur – og planforhold

Fredningsforslaget omfatter et samlet areal på ca. 77 ha i henholdsvis Holbæk Kommune og Lejre Kommune ud mod Isefjord. Omkring 45 ha af arealet består af sø beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3[5].

Området var tidligere afvandet og opdyrket, men et vådområdeprojekt i 2017 har medført, at vand har bredt sig ud over engene. En stor, fladvandet sø med bredder vekslede mellem vader, enge og sump har nu dannet sig på grænsen mellem Lejre Kommune og Holbæk kommune. Området tiltrækker et stort antal fugle.

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område nr. 239 Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov og Egernæs med holme og Fuglsø, som har et samlet areal på ca. 197 ha, hvor 66 ha er marint.[6] Området ligger nordøstlig for fredningsforslaget, og indeholder to habitatområder H246 Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov, hvor udpegningsgrundlaget omfatter flere naturtyper samt arten stor vandsalamander, og H247 Egernæs med holme og Fuglsø, hvor udpegningsgrundlaget omfatter flere naturtyper.

Habitatområde H246 ligger ca. 3 km fra fredningsarealet.

Habitatområde H247 overlapper med fredningsarealet for så vidt angår 0,5 ha, og ligger nær fredningsområdet.

2.2 Fredningsforslaget

Formålet med fredningen er at beskytte og forbedre de landskabelige værdier i området, så området fremtræder som et overvejende åbent landskab, og at bevare og forbedre de biologiske værdier, der knytter sig til sø, vandløb og naturarealer i området, herunder særligt det rige fugleliv. Desuden har fredningen til formål, at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter og offentlighedens muligheder for at færdes og opholde sig i området. Herudover har fredningen til formål at skabe grundlag for naturpleje, og at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus af arter og naturtyper som Natura 2000-område Egernæs med holme og Fuglsø nr. 247 er udpeget for.

Fredningsforslaget indebærer et forbud mod jagt.

Det fremgår af fredningsforslaget, at fredningen særligt er rettet mod det store antal af forskellige fuglearter (registreret op til 180 fuglearter i området), som er kommet til området siden et vandområdeprojekt. Området og det nærmeste Natura 2000-område nr. 239, Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov og Egernæs med holme og Fuglsø, omfatter ikke et fuglebeskyttelsesområde, men fuglelivet vil med fredningen ifølge Danmarks Naturfredningsforening kunne nyde en stor beskyttelse. Det vurderes, at fredningen direkte eller indirekte vil understøtte udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

2.3 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Østsjælland har den 22. november 2021 truffet afgørelse efter § 10 i miljøvurderingsloven om, at forslag om fredning af Tempelkrog Nord ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Fredningsforslaget er fremsat af Danmarks Naturfredningsforening, som ligeledes har tilvejebragt det faktuelle grundlag for fredningsnævnets afgørelse. Derudover fremgår det, at Fredningsnævnet for Østsjælland ved afgørelsen har inddraget resultaterne af høring samt i øvrigt foreliggende oplysninger.

Fredningsnævnet for Østsjælland har vurderet, at fredningsforslaget ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet, og i overvejende grad er positiv for miljøet. På den baggrund finder fredningsnævnet, at der ikke er pligt til at udarbejde en miljøvurdering.

I forhold til Natura 2000-områder, og særligt området på 0,5 ha der overlapper med fredningsarealet, har Fredningsnævnet for Østsjælland i afgørelsen vurderet, at fredningsforslaget direkte vil understøtte målsætningerne i Natura 2000-planen for Natura 2000 område nr. 239. Desuden finder fredningsnævnet, at forslaget ikke kan forventes at medføre væsentlig påvirkning af Natura 2000-området eller de tilstødende arealer.

Af afgørelsen fremgår et skema udarbejdet af Fredningsnævnet for Østsjælland, som opstiller det faktuelle grundlag, som fredningsnævnet navnlig har lagt vægt på ved sin afgørelse. Af skemaet fremgår det, at fredningsforslaget ikke er omfattet af miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1. Det fremgår også, at fredningsforslaget ikke er omfattet af § 8, stk. 1, nr. 2, idet planter og naturtyper omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrund, kun i begrænset omfang vil blive påvirket af fredningsforslaget, som alene tilføjer området et jagtforbud, som sigter mod at beskytte fuglelivet.

Afgørelsen indeholder desuden et andet skema, som indeholder en vurdering af fredningsforslagets indvirkning på miljøet på en række miljøparameter. Det fremgår bl.a., at forslaget ikke vurderes at have en miljømæssig indvirkning på omgivelserne i forhold til størrelse, geografisk udbredelse og indbyrdes påvirkning. Forslaget lægger ikke op til byggeri eller tekniske anlæg, og berører ikke bestående bymiljøer, huse mv. Yderligere vurderes fredningen ikke at få effekt eller være relevant for grundvand, jord og luftkvalitet. Endvidere vurderes det, at fredningen vil være neutral eller positiv i forhold til Natura 2000-område nr. 239, og at fredningen vil være til gavn for dyr, planter og natur. Desuden vil fredningsforslaget give plejemyndigheden plejeret i naturområderne og dermed medvirke til at forhindre, at lysåbne beskyttede naturtyper vokser ud af beskyttelse. Endelig vil forslaget medvirke til at opretholde og forbedre områdets værdi som spredningskorridor og økologisk forbindelse mellem naturarealer, og der forventes ikke kumulative effekter som følge af forslaget.

2.4 Klagens indhold

Klagerne har anført, at vurderingen af fredningsforslagets påvirkning på Natura 2000-områder er mangelfuld, og at der ikke er tilvejebragt tilstrækkeligt materiale til brug for vurderingen.

Klagerne har i den forbindelse påpeget, at afgørelsen alene er truffet på baggrund af screeningsmateriale fremlagt af Danmarks Naturfredningsforening.

Videre fremgår det alene af screeningsmaterialet, at Natura 2000-området vurderes at påvirkes i begrænset omfang af fredningen, hvorfor det ifølge klagerne må lægges til grund, at fredningsforslaget vil have en form for indvirkning. Klagerne påpeger dog, at det ikke fremgår, hvilke indvirkninger der er tale om i forhold til vurderingen, og at det ligeledes ikke fremgår, hvorfor virkningen skulle være begrænset. Indvirkningen kan således ikke fastlægges klart.

På den baggrund finder klagerne, at der ikke er tilvejebragt et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag for screeningsafgørelsen.

Videre har klagerne anført, at Fredningsnævnet for Østsjællands afgørelse er baseret på en meget kortfattet vurdering af fredningsforslagets påvirkning af Natura-2000 området efter habitatdirektivets art. 6, stk. 3. I tilknytning hertil har klagerne bemærket, at det under høringen af fredningsforslaget den 25. august 2021 blev drøftet, at regulering af fuglebestanden ved jagt var væsentlig i forhold til ophobning af næringsstoffer i området. Klagerne bemærker, at materialet, som fredningsnævnets afgørelse hviler på, ikke omfatter en vurdering af om et jagtforbud på ænder og gæs kan have en effekt på Natura 2000-område nr. 239 Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov og Egernæs med holme og Fuglsø i forhold til ophobning af næringsstoffer i området. Det er heller ikke vurderet, hvilken betydning det vil have, at der ikke længere vil blive foretaget en regulering af fuglebestanden for gæs og ænder.

Jagtforbuddet medfører ifølge klagerne i sig selv, at fuglebestanden på fredningsområdet vil blive markant højere, og den stigende mængde af ænder og gæs, som vil raste i søen dagligt vil medføre, at der ophobes en betydelig mængde næringsstoffer i søen. Den overskydende mængde næringsstoffer, som ikke kan ophobes i søen, vil løbe via overløbet ud i Elverdamsåen, som går gennem Natura 2000-området. Det anses af klagerne som meget sandsynligt, at mængden af overskydende næringsstoffer vil blive ophobet og optaget i fredede strandenge mv., hvor Elverdamsåen løber igennem og ud i Isefjorden. Klagerne fremhæver i forlængelse heraf, at de pågældende arealer ofte er udpint og næringsfattige, hvorfor den øgede mængde næringsstoffer vil have en betydelig negativ effekt. Klagerne påpeger, at disse forhold ikke er inddraget i hverken screeningsafgørelsen for miljøvurderingspligt eller Natura 2000-vurderingen, hvorfor screeningsmaterialet ikke er tilstrækkelig.

Klagerne har fremhævet, at der, henset til at området i fredningsforslaget støder op til et Natura 2000-område, og at en del af området overlapper med et Natura 2000-område, skal udarbejdes en tilstrækkelig væsentlighedsvurdering jf. habitatdirektivets art. 6, stk. 3. Hertil har klagerne bemærket, at de i EU-kommissionens vejledning fastsatte kriterier for væsentlighedsvurderinger efter habitatdirektivets art. 6, stk. 3[7] ikke er inddraget i afgørelsen. I vejledningen anføres relevante objektive kriterier, som skal sammenholdes med subjektive for lokaliteten. Planens påvirkninger og udstrækning skal således ifølge klagerne identificeres. De subjektive forhold for H247 ses ifølge klagerne ikke holdt op mod de objektive kriterier. Desuden henviser klagerne til EU-domstolens domme i sag C-98/03 *Kommissionen mod Tyskland*, og C-473/14 *Attikis* samt en kommentar fra Peter Pagh i *tidsskrift for Miljø 2016*, s. 3, om at en fredning endvidere må anses for at være en plan efter habitatdirektivets regler.

Endvidere har klagerne bemærket, at det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 2, at det i formålet for en fredningen, der omfatter arealer inden for et naturbeskyttelsesområde, skal anføres, at fredningen skal medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus. Der kan således ikke sluttes fra formålsbestemmelsens angivelse af sikring af gunstig bevaringsstatus af udpegningsgrundlaget til, at fredningen ikke kan medføre en væsentlig påvirkning af

lokaliteten. At formålsbestemmelsen angiver "sikring af gunstig bevaringsstatus" er ikke i sig selv tilstrækkelig. Formuleringen tilvejebringer ingen videnskabelige oplysninger om eventuelle påvirkninger, hvilket netop er centralt for vurderingen efter habitatdirektivets art. 6, stk. 3.

Klagerne henviser til, at det er anført, at Natura 2000-området bliver påvirket i begrænset omfang, og bemærker at der således må være en form for påvirkning. En væsentlighedsvurdering har til formål at udelukke, at en plan kan påvirke Natura 2000-områdets gunstige bevaringsstatus. Det er derfor ikke nok at anføre, at det ikke forventes, at planen kan have en væsentlig negativ betydning.

Det er af klagerne sammenfattende anført, at den foretagne vurdering hviler på et utilstrækkeligt grundlag, hvorfor der må tilvejebringes yderligere dokumentation for, at en fredning ikke vil have en væsentlig påvirkning af lokaliteten. Det kan ikke udelukkes på baggrund af den foretagne vurdering, at planen kan have en væsentlig påvirkning. Hertil kommer at nærværende fredningsforslag mod jagt ikke har til hensigt at beskytte naturtyperne i området men derimod fuglelivet. Klagerne påpeger endvidere, at EU-kommissionen netop har udtaget en omdiskuteret vending i dokumentet "*Note on criteria and guidance for protected areas designations*". Det fremgår ikke længere af vejledningen, at jagt og fiskeri er uforeneligt med beskyttelsesniveauet for strengt beskyttede naturområder.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle Fredningsnævnet for Østsjælland vurdering af, om planen er miljøvurderingspligtigt, navnlig i forhold til Natura 2000.

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af Fredningsnævnet for Østsjælland afgørelse.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Den retlige ramme

Den påklagede screeningsafgørelse er truffet i medfør af miljøvurderingslovens § 10, jf. § 8, stk. 2. Det fremgår af miljøvurderingslovens § 48, stk. 1, at en afgørelse efter lovens § 10 kan påklages efter reglerne fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til.

Screeningsafgørelsen vedrører et fredningsforslag, som er udarbejdet på baggrund af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 6 om fredninger. Forslaget er offentliggjort med henblik på, at fredningsnævnet træffer afgørelse om gennemførelse af fredningen efter lovens § 40, stk. 1. Det fremgår af naturbeskyttelseslovens § 43, at fredningsnævnets afgørelse efter § 40, stk. 1, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 43, stk. 1.

3.2.2 Fredningsnævnet for Østsjællands screeningsafgørelse

Miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 1, fastlægger, at der skal gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse udarbejdes inden for landbrug, skovbrug, fiskeri, energi, industri, transport, affaldshåndtering, vandforvaltning, telekommunikation, turisme, fysisk planlægning og arealanvendelse og fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 og 2 (obligatorisk miljøvurdering ved planer og programmer for projekter på bilag 1 og 2).

Efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, nr. 2, skal myndigheden ligeledes gennemføre en miljøvurdering af planer og programmer, hvor disse medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger (obligatorisk miljøvurdering efter habitatreglerne).

Kravet om obligatorisk miljøvurdering efter habitatreglerne knytter sig til bestemmelsen i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.[8] Efter denne bestemmelse giver de nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, når de har sikret sig, at planen eller projektet ikke skader lokalitetens integritet.

EU-Domstolen fortolker bestemmelsen i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, således, at myndigheden skal foretage en vurdering af, om det kan udelukkes, at en plan eller et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke opnåelse af gunstig bevaringsstatus for det udpegede område væsentligt, herunder om bevaringsstatus for de arter og/eller naturtyper, som området er udpeget for at beskytte vil blive påvirket væsentligt (væsentlighedsvurdering).

Hvis en sådan påvirkning på baggrund af objektive kriterier ikke kan udelukkes, skal der, såfremt projektet ønskes fremmet, gennemføres en nærmere vurdering (konsekvensvurdering). Denne vurdering skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke den omhandlede lokalitet, og vurderingen skal udføres på baggrund af den bedste videnskabelige viden på området.[9]

Der skal efter miljøvurderingslovens bestemmelser desuden gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, hvis myndigheden vurderer, at disse planer eller programmer kan forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 2 (miljøscreening).

Afgørelse om hvorvidt planer og programmer efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, er omfattet af kravet om miljøvurdering, træffes af myndigheden efter § 10 (screeningsafgørelse). Ved afgørelsen skal myndigheden inddrage de relevante kriterier i bilag 3 og resultaterne af høringerne efter § 32.

Screeningskriterierne i miljøvurderingslovens bilag 3 omfatter bl.a. også planens eller programmets relevans for gennemførelsen af anden miljølovgivning, der stammer fra en EU-retsakt, samt kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt, hvor der navnlig tages hensyn til bl.a. indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan.

Fredningsnævnet for Østsjælland har i den påklagede screeningsafgørelse af 22. november 2021 vurderet, at fredningsforslaget ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt, hvorfor der ikke er pligt til at udarbejde en miljøvurdering.

Desuden har Fredningsnævnet for Østsjælland i afgørelsen vurderet, at fredningsforslaget ikke vil medføre væsentlig påvirkning af Natura 2000-område nr. 239 eller de tilstødende arealer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og klagen ikke grundlag for at tilsidesætte Fredningsnævnet for Østsjællands vurdering af, at fredningsforslaget ikke vil medføre væsentlige indvirkning på miljøet, hvorefter forslaget ikke udløser krav om miljøvurdering. Videre finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at fredningsforslaget ikke vil kunne påvirke Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger væsentligt. Nævnet finder desuden, at der ikke er grundlag for at anse sagen for utilstrækkeligt oplyst.

Indledningsvist bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at fredningsforslaget har til formål at bevare og forbedre de biologiske værdier der knytter sig til sø, vandløb, naturarealer, herunder særligt det rige fugleliv. Derudover fremgår det af formålsbestemmelsen for fredningsforslaget, at forslaget skaber grundlag for naturpleje og skal medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-område nr. 239.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at det fremgår af afgørelsen, at fredningsforslaget ligger i samt i nærheden af Natura 2000-område nr. 239, og at afgørelsen indeholder en vurdering af, hvorvidt forslaget vil kunne have en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området. Nævnet har også lagt vægt på, at det i afgørelsen er vurderet, at plantearter og naturtyper, som Natura 2000-området sigter mod at beskytte, kun i begrænset omfang vil blive påvirket af fredningen, som alene tilfører området et jagtforbud.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at der ikke er grundlag for at antage, at den eventuelle tilførsel af næringsstoffer som følger af jagtforbuddet, vil være af en sådan størrelse, at den vil kunne anses som væsentlig. Nævnet har særligt lagt vægt på, at næringsstofferne vil blive optaget og tilført indenfor det samme større område, og at næringsstoffer fra fugle, hovedsageligt vil løbe igennem vandløb og ud i Isefjord, og dermed ikke ophobe sig i planter og naturtyper i Natura 2000-området.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet giver ikke medhold i klager over Fredningsnævnet Østsjællands afgørelse af 22. november 2021, om at forslag til fredning af Tempelkrog Nord i Holbæk Kommune og Lejre Kommune ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Sagsnr. 22/08200

[5] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[6] Natura 2000-plan 2022-2027 for Natura 2000-område nr. 239.

[7] Meddelelse fra Kommissionen "Forvaltning af Natura 2000-lokaliteter Bestemmelserne i artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EØF" af 21.11.2018.

[8] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

[9] Se sag C-127/02 (Hjerte-muslingedommen), præmis 61, og dommens punkt 4.

Sag:

22/00492,
22/00493

Dato:

23. maj 2023.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)